అది తనదే అని పాండుకి అర్థం అయింది.

"పాండూ!... నిన్ను సెల్ మారుద్దామనుకుంటున్నాను..."

ఎందుకన్నట్లు చూశాడు పాండు.

"చూడు పాండూ... నీకు చెప్పకుండా నేనే సెల్ మార్చవచ్చు. కానీ కారణం చెప్పటం వలన నీకూ... నీతో పాటు నీ సెల్‌లో ఉండబోతున్న మరో వ్యక్తికీ... ఇద్దరికీ సౌకర్యంగా ఉంటుంది"

"నా సౌకర్యం సంగతి ఎందుకులెండి? ..."

"ఆ ఎగతాళే వద్దు... నేను చెప్పేది జాగ్రత్తగా విను... నీ సెల్‌లో ఉండబోతోంది సహదేవ్ అని మన రాష్ట్రం మొత్తం మీద బాగా డబ్బున్న వ్యక్తి. నాయుడమ్మ అండ్ కంపెనీ గురించి వినే ఉంటావు కదా..."

"నిమ్స్‌లో బెడ్స్ ఖాళీ లేవా? "

అర్థం కానట్లు చూశాడు వార్డెన్.

"అంత డబ్బున్న వాళ్ళ జైలు అదే కదా!..."

సీరియస్‌గా ఉందామనుకున్నా... వార్డెన్ నవ్వకుండా ఉండలేకపోయాడు. "ఆ స్టేజ్‌లన్నీ అయిపోయాయి పాండూ! రెండేళ్లు నిమ్స్‌లోనే ఉన్నారు. హైకోర్టు కల్పించుకోవటంతో ఇక్కడికిరాక తప్పటం లేదు. ఆయన ప్రతికదలికనీ మీడియా భూతద్దంలో చూస్తుంది. ఇప్పుడు ఆయన ఒక్కడికీ వేరే గది ఇస్తే... మళ్ళీ అదొక అదనపు సౌకర్యం అని గోల చేస్తారు. నువ్వయితే బాగా చదువుకున్న వాడివి. ఎవరితో ఎలా మెలగాలో తెలిసిన వాడివి. అందుకే నిన్ను ఆయనతో ఉంచుదామనుకుంటున్నాను"

తనకు అభ్యంతరం లేదన్నట్లు భుజాలు ఎగరేశాడు పాండు.

★ ★ ★

సహదేవ్ జైలుకి వచ్చేలోపే అతనిని ఉంచబోయే గదిని సాధ్యమైనంత శుభ్రం చేశారు. ఎయిర్ ఫ్రెషనర్లు కొట్టారు. బూజులు దులిపారు. వాళ్ళు చేస్తున్న ఏర్పాట్లు చూసిన ఎవరైనా ఇన్‌స్పెక్షన్‌కి వస్తున్న పైఅధికారిని ప్రసన్నం చేసుకోవటానికి పడుతున్న పాట్లు అనుకుంటారు. కానీ... రాబోతున్న కొత్త ఖైదీ కోసం చేస్తున్న ఏర్పాట్లు అనుకోరు.

ఆ విధంగా సహదేవ్ కంటే ముందే అతన్ని ఉంచబోతున్న గదిలో ఉండి అతనికోసం జరుగుతున్న ఏర్పాట్లు చూస్తూ... అతని రాక కోసం ఎదురుచూస్తున్న పాండుకి... అసలు అతను ఎవరో? ఎలా ఉంటాడో అన్న కుతూహలం ఎక్కువయింది.

అతనిని ఎక్కువసేపు ఎదురుచూపులకు గురి చెయ్యకుండా... ఆ మధ్యాహ్నమే వచ్చేశాడు సహదేవ్!

దాదాపు యాభై ఏళ్ల వయసు ఉంటుందతనికి. మనిషి తెల్లని తెలుపు. తీర్చిదిద్దినట్లున్న రూపం, చెరగని జుట్టు, అప్పుడప్పుడే తెల్లబడుతున్న వెంట్రుకలు... పదిమందిలో నిలబడ్డా తన రూపం ద్వారానే ప్రత్యేక గుర్తింపు పొందగల ఆకారం అతనిది.

అతను రావటంతోనే జైలు సిబ్బంది మీద చిందులు వేస్తాడనీ... తనకి ఆ సౌకర్యం కావాలి, ఈ సౌకర్యం కావాలి.... అని హఠం చేస్తాడనీ అనుకున్న పాండుకు నిరాశ కలిగిస్తూ... అతను మామూలు ఖైదీలానే ప్రవర్తించాడు.

పలుకరింపుగా పాండుని చూసి ఒక నవ్వు నవ్విన అతను మౌనంగా తనకు కేటాయించిన స్థలంలో కూర్చుని, చేతులు వెనుకకు ఆనించి, కళ్లు మూసుకుని, ఆలోచనలలోకి జారిపోయాడు.

పాండుకి అతని ప్రవర్తనతో కొద్దిగా

17

నిరుత్సాహం కలిగింది. అయితే జైలుకు వచ్చిన కొత్తలో తను కూడా అలాగే ప్రవర్తించానన్న విషయం గుర్తుకు తెచ్చుకుని సమాధాన పడ్డాడు.

★ ★ ★

సహదేవ్ ఉదయాన్నే ఫ్రెష్ కావటానికి అవసరమయిన టూత్‌పేస్టూ, బ్రష్షూ, శుభ్రమయిన టవలూ, సోపూ, షాంపూ, గడ్డం చేసుకోవటానికి అద్దం, రేజర్ లాంటివి అన్నీ జైలు సిబ్బందే సమకూరుస్తున్నారు. వాటితో పని అవగానే... ఆ వస్తువులు సెల్‌లో కనపడకుండా తీసేస్తున్నారు. అతడికి ఆ వస్తువులు సమకూర్చిన ఆనవాళ్ళు ఎక్కడా లేకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకుంటున్నారు.

'చక్కనమ్మ చిక్కినా అందమే!' అన్నట్లు డబ్బున్న వాడు జైలుకెళ్ళినా భోగమే అనుకున్నాడు పాండు.

అంతేకాదు... ఉదయాన్నే చదువుకోటానికి పేపర్లు, కాలక్షేపానికి మేగజైన్లు, నవలలు, అన్నీ సమకూరుతున్నాయి. మూడు పూటలా అతను తినే ఆహారం ఇంటి నుండే వస్తుంది.

ఇన్ని రూల్సు... ఇంతమంది అతిక్రమిస్తున్నారంటేనే అతను ఎంత డబ్బు ఖర్చు పెడుతున్నాడో, అవసరమయితే ఇంకెంత ఖర్చు పెట్టగలడో అర్థమయిపోతుంది.

అయితే అన్ని సౌకర్యాల మధ్య కూడా అతను అసహనంతో రగిలిపోతున్నాడని గమనించాడు పాండు. కారణం ఏమిటో తెలుసుకోవాలన్న కుతూహలం కలుగుతున్నా... తను అనవసరమయిన విషయాలలో కల్పించుకోడన్న ఒకే ఒక్క కారణంతో తనని ఈ గదిలో ఉంచారన్న విషయం గుర్తుకువచ్చి పాండు మౌనంగా ఉండిపోయాడు.

★ ★ ★

రెండు వారాలు గడిచాయి.

ఇన్నాళ్ళూ తన తోటి ఖైదీలు మాట్లాడిస్తుంటే.. తను పొడిపొడి సమాధానాలు ఇస్తున్నప్పుడు వారికి ఎలా ఉండి ఉంటుందో ఇప్పుడు పాండుకి అర్థం అవుతోంది.

ఆ రోజు కూడా సహదేవ్ ధ్యానం చేస్తున్నట్లు కళ్ళుమూసుకుని కూర్చుని ఉన్నాడు. అతని పక్కన ఇంగ్లీషు న్యూస్ పేపర్ పడి ఉంది. కుతూహలంతో ఆ పేపరు తీసుకుని చూడటం మొదలుపెట్టాడు పాండు.

క్రీగంట గమనించినట్లున్నాడు సహదేవ్!... "అందులో సినిమా బొమ్మలు ఉండవు..." అన్నాడు.

పాండుకి అర్థం అయింది- అతని గురించి తనకు అంత ఉపోద్ఘాతం చెప్పిన వార్డెన్ తన గురించి అతనికి ఏమీ చెప్పలేదని.

"ఉన్నా... నాకు సినిమాల మీద ఆసక్తి ఉండదు..."

"మరి ఏమి చూస్తున్నావు ఆ పేపర్లో... క్రికెట్ స్కోర్లా? "

"నాకు వాటి మీద కూడా ఆసక్తి లేదు..."

"మరి నీకా పేపరు ఎందుకు? " వద్దనుకున్నా అతని గొంతులో ఎగతాళి ధ్వనించింది.

"మీరు కళ్ళుమూసుకుని ధ్యానం చేస్తున్న

ఇన్ని రోజుల్లో మీ కంపెనీ షేరు వాల్యూ ఎంత తగ్గిందా... అని చూస్తున్నాను."

కాసేపు నిశ్శబ్దం ఆ గదిలో రాజ్యమేలింది.

"నీ పేరేంటి? "

చెప్పాడు పాండు.

"నా పేరు..."

"నాకు తెలుసు..."

★ ★ ★

ఆ రోజు భోజనాల సమయంలో తన పళ్ళెం తీసుకుని బయటకు వెళ్ళబోతున్న పాండుని ఆపాడు సహదేవ్. "చూడు పాండూ... నాకెలాగూ ఇంటి నుండి భోజనం వస్తుంది. అది ఒక మనిషికి చాలా ఎక్కువ. నాతో కలిసి భోంచెయ్యవచ్చు కదా! నాకు కూడా కంపెనీ ఇచ్చినట్లు ఉంటుంది..."

"వద్దు సార్!... నేను రోజూ నాకు దొరికే భోజనమే చేస్తాను. ఈ రోజు మీరు రమ్మన్నారు కదా అని మీతో భోంచేస్తే... రేపటి నుండి రోజూ అదే కావాలనిపిస్తుంది. అంతగా మీకు తోడుకావాలంటే... నేను నా భోజనం తెచ్చుకుంటాను. ఇద్దరం కలిసి భోంచేద్దాం!" సమాధానం కోసం ఎదురు చూడకుండా వెళ్ళిపోయాడు పాండు.

వెళ్తున్న అతనిని చూస్తూ ఉండిపోయాడు. సహదేవ్.

★ ★ ★

మధ్యాహ్నం విశ్రాంతిగా కూర్చుని ఒక్కడే చిన్నరాళ్ళూ, పెద్దరాళ్ళూ జరుపుతూ ఆడుకుంటున్నాడు. పాండు.

కుతూహలంగా చూసిన సహదేవ్ "ఏమిటా ఆట? " అని అడిగాడు.

"పులి జూదం..."

"ఎలా ఆడతారు? "

"ఎలా ఆడాలో వివరించి చెప్పాడు పాండు. "మీరూ ఆడతారా? "

సందేహిస్తూనే అతను వచ్చి పాండు ఎదురుగా కూర్చున్నాడు.

ఒకటి రెండు అటలు తరువాత సహదేవ్‌కి ఆ ఆట బాగానే అలవాటయ్యింది.

అప్పటి నుండి బోరుగా అనిపించినప్పుడల్లా ఇద్దరూ ఆ ఆటే ఆడుకునే వారు.

"మేకలను పులి చంపటంలో వింత లేదు. మేకలన్నీ కలిసి పులిని చంపగలగటమే ఈ ఆటలోని మజా.." సహదేవ్ ఆ ఆటను మెచ్చుకుంటూ అనేవాడు.

★ ★ ★

రోజులు గడిచేకొద్దీ ఇద్దరి మధ్యా పరిచయం పెరిగింది. చిన్న చిన్న సంభాషణలు చోటు చేసుకోవటం ప్రారంభించాయి.

"ఏం చదువుకున్నావ్? " ఒక రోజు విశ్రాంతిగా కూర్చున్నప్పుడు అడిగాడు సహదేవ్.

అందరికీ చెప్పినట్లే "పెద్దగా ఏమీ లేదు.." అని చెప్పాలనుకున్నాడు పాండు. అయితే సహదేవ్ స్వరంలో ధ్వనించిన నిజాయతీ గమనించాక అలా చెప్పలేకపోయాడు. అందుకే నిజం చెప్పాడు.

ఆశ్చర్యపోయాడు సహదేవ్.

"మరి అంత పెద్ద ఉద్యోగానికి అంత దగ్గరవరకూ వచ్చి.. నేరం చెయ్యవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది? "

"జైలులో ఉన్న వారంతా నేరం చేశారన్న మీ అభిప్రాయం తప్పు సార్! ముందు అది మార్చుకోండి"

"అయితే నువ్వు ఏ నేరం చెయ్యకుండానే ఇక్కడకు వచ్చావా? " ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు సహదేవ్.

"అవును..." బాధగా అన్నాడు పాండు.

"నీ బాధ నేను అర్థం చేసుకోగలను! ఎందుకంటే.. ఏ నేరం చెయ్యకుండా ఇన్నాళ్ళ నుండి శిక్ష అనుభవిస్తున్న నాకంటే ఆ విషయం ఎవరు అర్థం చేసుకోగలరు? "

ఈసారి ఆశ్యర్యపోవటం పాండు వంతయింది.

"మీరు కూడా ఏ నేరం చెయ్యలేదా? మరి జైలుకు ఎందుకు వచ్చారు? మీకు అభ్యంతరం లేకపోతే చెప్పవచ్చు కదా!"

"నా సంగతి అడిగే ముందు నీ కథ ఎందుకు చెప్పవు? "

"మిగిలిన విషయాలన్నీ పక్కన పెడితే.. ఇక్కడ మీరు నాకు జూనియర్! ముందు మీ విషయాలు చెప్పండి. తరువాత నా సంగతి చెప్తాను"

కాసేపు ఆలోచించిన సహదేవ్ తన కథ చెప్పటం మొదలుపెట్టాడు.

★ ★ ★

సహదేవ్ తండ్రి నాయుడమ్మ.

వారిది జమిందారీ వంశం. బ్రిటీషు ప్రభుత్వానికి అత్యంత సన్నిహితంగా మెలిగిన చరిత్ర వారిది.

నాయుడమ్మ విద్యాభ్యాసం అంతా ఇంగ్లాండులోనే జరిగింది.

అవి అప్పుడప్పుడే స్వాంతంత్ర్యం వచ్చిన రోజులు.

జమీందారీ వారసత్వంగా వచ్చిన ఆస్తులు ఎంతకాలం ఉంటాయో తెలియని రోజులు.

ఉన్నత విద్య చదివి భారతదేశం వచ్చిన నాయుడమ్మకి ఇక్కడి రాజకీయ పరిస్థితులు త్వరగానే అర్థమయ్యాయి.

పెరిగిపోతున్న పేదరికాన్ని అరికట్టలేకపోయినా... ఆ నెపం వెయ్యటానికి ఎవరో ఒకరు కావలసిన తరుణం ఆసన్నమవుతుందని అతనికి అర్థం అయింది.

వెంటనే తమ స్థిరాస్తులన్నీ అమ్మివెయ్యటం మొదలుపెట్టాడు.

అతని మీద నమ్మకంతో అతని కుటుంబం పూర్తిగా అతని పక్షాన నిలిచింది.

అలా డబ్బు రూపంలోకి మార్చిన తమ ఆస్తులను స్విస్ బ్యాంకు ఎకౌంట్‌లోకి తరలించాడు.

ఇంగ్లాండులో చదువుకుంటున్నప్పుడు ఏర్పడిన అనేక పరిచయాలు అతనికి తను అనుకున్నది చెయ్యటంలో అన్ని విధాలుగా సహాయపడ్డాయి.

చివరకు భారత ప్రభుత్వం రాజభరణాలు రద్దుచేసి, భూ సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టేటప్పటికి... అతని నుండి స్వాధీనం చేసుకోవటానికి సెంటు భూమి కూడా మిగలలేదు.

ఆ విధంగా ప్రభుత్వం నుండి తన ఆస్తులు కాపాడుకున్న నాయుడమ్మ... నెమ్మది నెమ్మదిగా తన డబ్బును వ్యాపార రంగంలోకి మరలించాడు.

నాయుడమ్మ అండ్ కంపెనీ పేరుతో సివిల్ కాంట్రాక్టులు చెయ్యటానికి స్థాపించిన అతని కంపెనీ దేశంలోనే ప్రముఖ వ్యాపార సంస్థగా ఎదిగింది.

ముఖ్యంగా దేశానికి ఎప్పుడు ఏ రంగంలో అవసరం ఉంటుందో.. ఆ రంగాలన్నిటిలోకి తన వ్యాపారాలను విస్తరింప చేశాడు.

మొదట కొన్ని సంవత్సరాలు వ్యవసాయ ప్రాజెక్టుల మీద గురిపెట్టిన అతను... తరువాత ప్రభుత్వం ప్రయారి